

Słowo od Redaktor Tematycznej

Kultura audialna i narracje audialne jawią się współcześnie jako inter-/transdyscyplinarny przedmiot badań humanistycznych, społecznych, medycznych, technicznych. Istotnym aspektem w tych analizach są komponenty kultury audialnej, metody i narzędzia jej badania. Przedmiotem studiów są także: analogowa i cyfrowa kultura audialna w perspektywie badań historycznych, archeologicznych i porównawczych, medyczne, społeczne, psychologiczne, neurokognitywne, technologiczne, medialne uwarunkowania słyszenia i słuchania oraz ich wpływ na współczesną kulturę medialną czy cyberkulturę.

Audiosfera pojawia się coraz częściej w badaniach z zakresu psychologii słyszenia, (neuro)estetyki i badań kulturowych oraz współczesnej komunikologii. Obiektem analiz są także: rola mediów i technologii cyfrowych w „matrycowaniu” wzorców, strategii, rytuałów kreowania i odbioru przekazów audialnych *online* i *offline* czy gatunki i formaty przekazów audialnych (aspekty estetyczne, ideologiczne, ekonomiczne i technokulturowe).

Badacze poddają refleksji także przekazy i media audialne w kulturze remiksu i kulturze partycypacji; pamięć, wrażliwość i wyobraźnię słuchową oraz strategie kształcenia kompetencji audialnych we współczesnej kulturze medialnej (edukacja tradycyjna i posttradycyjna).

Inspirującymi obszarami badawczymi są także strategie ewokowania obrazów w umyśle poprzez narracje audialne (perspektywy badań nad użytkownikiem i odbiorcą mediów audialnych); fenomenologia percepcji przekazów audialnych; współczesna (neuro)estetyka wobec kultury audialnej i jej wytworów.

Osobne studia są poświęcone pejzażom akustycznym miast, miejsc i środowisk społecznych w kontekście badań nad geografią humanistyczną i socjologią oraz antropologią audialności i antropologią zmysłów, a także przestrzeniom dźwiękowym człowieka (uwarunkowania kulturowe, geograficzne i społeczne). W odniesieniu do tej problematyki pojawiają się badania dotyczące narracji audialnych jako sposobów rozumienia i doświadczania świata (badania narratologiczne, fenomenologiczne, neuropoznawcze, neuroestetyczne), a także roli i typów dźwięku w środowisku naturalnym oraz w kreacjach artystycznych.

Przyrasta także systematycznie liczba publikacji na temat kulturoznawczych i medioznawczych analiz słuchowisk radiowych, audiobooków i audioseriali. Przedmiotem analiz jest odbiór i produkcja tych przekazów oraz aspekty instytucjonalne, psychologiczne i kulturowe towarzyszące tym procesom. Ważnymi aspektami tych studiów są także podcasting (konteksty kulturowe, socjologiczne i ekonomiczne), rozwijająca się sfera audio-porno w odniesieniu do sfery zmysłowej i afektywnej odbiorców oraz badań nad umysłem ucieleśnionym.

Przedmiotem specjalistycznych analiz są także szumy, cisza, pauza jako środki estetyczne w narracjach medialnych; semantyka ciszy i międzyprzestrzenie dźwięku

w gatunkach radiowych i spektaklach audialnych; typy przestrzeni audialnych a kreowanie narracji medialnych.

Studia dotyczące mediów audialnych są prowadzone również w kontekście badań nad pamięcią kulturową, indywidualną, autobiograficzną oraz w kontekście potrzeb i motywacji użytkowników czy w świetle teorii afordancji oraz badań z zakresu *user experience*.

Do wymienionych powyżej zagadnień nawiązują Autorzy i Autorki artykułów naukowych zgromadzonych w tym numerze tematycznym, do lektury których serdecznie zapraszamy.

Agnieszka Ogonowska